Lietas Nr. A420373012
Lietas arhīva Nr. AA43-0856-14/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 20.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Kaļiņina,
tiesnese S.Liniņa un tiesnese U.Mihailova,

rakstveida procesā izskatot /pers. A/ (*/pers. A oriģinālvalodā/*) blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 3.aprīļa lēmumu, ar kuru noraidīts /pers. A/ lūgums par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2014.gada 20.janvāra lēmuma Nr.11-6/450 darbības apturēšanu,

konstatēja

[1] No 1999.gada 14.jūnija pieteicējam /pers. A/ piešķirta Latvijas Republikas vecuma pensija par kopējo stāžu 15 gadi 11 mēneši un 13 dienas.

[2] Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – aģentūra) Rīgas pilsētas Latgales nodaļa ar 2013.gada 13.marta lēmumu, pārskatot Latvijas vecuma pensijai vērā ņemto apdrošināšanas stāžu, izslēdza no tā laiku no 1964.gada 1.septembra līdz 1969.gada 21.jūnijam, t. i., 4 gadus, 9 mēnešus un 21 dienu, jo minētais periods ņemts vērā, piešķirot Krievijas Federācijas izdienas pensiju. Vienlaikus nodaļa pieņēma arī lēmumu par piemaksas pie vecuma pensijas pārrēķinu.

Aģentūras direktores 2013.gada 25.oktobra lēmums Nr.11-8/9164, ar kuru minētie nodaļas 2013.gada 13.marta lēmumi atstāti negrozīti, nav pārsūdzēts.

[3] Saņemot no Krievijas Federācijas kompetentās iestādes informāciju par periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot pieteicējam Krievijas Federācijas pilsoņa pensiju, aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļa ar 2013.gada 11.decembra lēmumiem Nr.13/2709085 un Nr.13/2709023 pārtrauca vecuma pensijas un piemaksas pie tās izmaksu pieteicējam no 2013.gada 1.decembra. Minētos lēmumus pieteicējs apstrīdēja, un ar aģentūras 2014.gada 20.janvāra lēmumu Nr.11-6/450 (turpmāk – Lēmums) tie atstāti negrozīti, kā arī atteikts apturēt to darbību.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Izslēdzot no pieteicēja apdrošināšanas stāža periodus, kas ņemti vērā, aprēķinot Krievijas Federācijas pilsoņa pensiju, pieteicēja apdrošināšanas stāžs ir 7 gadi un 4 mēneši, kas nav pietiekoši, lai personai rastos tiesības uz Latvijas Republikas vecuma pensiju.

[3.2] Latvijas pensija pieteicējam piešķirta par noteiktu apdrošināšanas stāžu uz mūžu ar tādu nosacījumu, ka Krievijas Federācijas izdienas pensijas izmaksa tiks apturēta. Turklāt ir spēkā tiesību norma (likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkts), kas pieļauj apdrošināšanas stāža pārskatīšanu bez personas pieprasījuma.

Iepriekš saņemto pensiju un piemaksu netiek prasīts atlīdzināt valsts budžetam.

[3.3] Pieteicējs ir Krievijas Federācijas militārpersona, uz kuru attiecas Krievijas Federācijas Valdības un Latvijas Republikas Valdības Vienošanās par Latvijas Republikas teritorijā dzīvojošo Krievijas Federācijas militāro pensionāru un viņu ģimenes locekļu sociālo aizsardzību (turpmāk – Vienošanās) nosacījumi, kuri neparedz vienlaikus saņemt divu valstu pensijas. Savukārt Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas līguma par sadarbību sociālās drošības jomā (turpmāk – Līgums) 3.panta 3.punkts nosaka, ka Līgums neattiecas uz pušu militārpersonām, tādēļ uz pieteicēju nav attiecināma Līguma 26. panta norma, ka pensijas pārskatīšana nedrīkst samazināt pensijas apmēru.

[3.4] Tā kā stāvokļa saglabāšana, kāda bija līdz apstrīdēto lēmumu izdošanai, ir prettiesiska, nepastāv priekšnoteikumi lēmumu darbības apturēšanai.

[4] Pieteicējs iesniedza tiesā pieteikumu par aģentūras Lēmuma atcelšanu, vienlaikus lūdzot apturēt tā darbību. Pieteikumā izteikti turpmāk minētie iebildumi.

[4.1] Pieteicējam bija tiesiska paļāvība, ka aģentūras rīcība, piešķirot valsts vecuma pensiju uz mūžu, bija konsekventa un likumīga, jo, pieprasot pensiju, pieteicējs informēja aģentūru, ka saņem Krievijas Federācijas izdienas pensiju, un tas nebija šķērslis piešķirt pensiju pēc vispārējiem noteikumiem.

[4.2] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkts piemērojams tikai gadījumos, kad citas valsts pensija piešķirta pēc Latvijas vecuma pensijas piešķiršanas. Taču Krievijas izdienas pensija pieteicējam piešķirta pirms Latvijas pensijas.

[4.3] Saskaņā ar Krievijas Federācijas 1993.gada 12.februāra likuma „Par pensiju nodrošināšanu personām, kuras bijušas karadienestā, dienestā iekšlietu iestādēs, valsts ugunsdzēsības dienestā, narkotisko un psihotropo vielu aprites kontroles iestādēs, krimināls odu izpildes sistēmas iestādēs, un šo personu ģimenēm" (turpmāk – Militāro pensiju likums) 13.pantu militāra pensija piešķirama personām ar vismaz 20 gadu militāro stāžu. Pieteicēja militārais stāžs ir būtiski vairāk nekā 20 gadi.

Tas ir pilnīgi pietiekami, lai piešķirtu militāro pensiju, neņemot vērā periodu, kas bija izslēgts no Latvijas apdrošināšanas stāža. Tā kā strīdīgais stāžs neietekmē Krievijas militārās pensijas piešķiršanas faktu, likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkts nav piemērojams.

[4.4] Vienošanās 9.pants uzliek papildu pienākumus tikai Krievijas pusei un attiecas tikai uz Krievijas pensiju. Latvijas pusei nekādas tiesības rīkoties ar Latvijas pensiju minētā norma nedod. Otrkārt, minētais pants interpretējams kā aizliegums vienlaikus izmaksāt divas militārās pensijas. Tā kā

starptautiskā līgumā paredzēti citādi noteikumi nekā Latvijas Republikas likumdošanas aktos, piemērojami starptautiskie līguma noteikumi, līdz ar to nebija pamata pieteicēja pensiju pārrēķināt vai pārtraukt tās izmaksāšanu.

[4.5] Nav pamatots viedoklis, ka Latvijas vecuma pensija pieteicējam piešķirta ar kādu papildu nosacījumu, kas paredz atņemt pensiju vai samazināt tās apmēru jebkurā brīdī, jo šis hipotētiskais nosacījums nav atspoguļots pašā administratīvajā aktā – lēmumā par pensijas piešķiršanu.

[4.6] Jautājumus, kas saistīti ar Vienošanās noteikumu piemērošanu jebkura no pusēm var izvirzīt kopīgai izskatīšanai pilnvarotajiem. Tāpat Vienošanās darbības laikā puses apņemas atturēties no nesaskaņotas vienpusējas rīcības. Tādējādi arī situācijā, kad Vienošanās konkrēti nenosaka Latvijas Republikas rīcību gadījumos, kad Krievijas Federācija pensijas izmaksu nav apturējusi, Latvijas Republika nav tiesīga vienpusēji pārtraukt pensijas izmaksu. Puse nevar atsaukties uz nacionālo tiesību normām, lai attaisnotu Vienošanās neizpildi.

[4.7] Situāciju regulē Līgums, kura 26.pants nosaka, ka pensijas pārskatīšana nedrīkst samazināt pensijas apmēru. Pieteicējs sen ir atvaļināts no militārā dienesta un nav militārpersona jau vairāk nekā 20 gadus. Savukārt Līgums aizliedz vienas puses militārpersonai pretendēt uz otras puses pensiju, kamēr minētā persona atrodas aktīvajā militārajā dienestā.

[4.8] Nav ņemts vērā, ka pensijas pārtraukšana pieļaujama tikai gadījumā, ja Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi. Proti, Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 2.panta pirmā daļa un 9.pants liedz dalībvalstīm samazināt tiesību uz sociālo nodrošinājumu apjomu, ja tam nav sevišķa attaisnojuma. Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 1.protokola 1.pants garantē īpašuma neaizskaramību, un par personas īpašumu var uzskatīt ne tikai to pensijas daļu, kas ir atkarīga no uzkrātā pensijas kapitāla, bet arī to pensijas daļu, kas ir proporcionāla sākuma kapitālam.

[4.9] Pensijas atņemšana būtiski ierobežo Latvijas Republikas Satversmes 105.pantā (turpmāk – Satversme) garantētās tiesības. Piešķirtās pensijas neizmaksāšana ierobežo Satversmes 109.pantā garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma gadījumā.

[4.10] Starpvalstu līgumu sociālās drošības jomā leģitīmais mērķis ir, lai personas, kas strādājušas vairāk nekā vienā valstī vai pārcēlušās uz dzīvi citā valstī, nezaudētu tiesības uz sociālo nodrošinājumu šo apstākļu dēļ. Nevar apgalvot, ka no starptautiskajām tiesībām izrietētu aizliegums divām valstīm maksāt personai pensiju par vienu un to pašu periodu.

[4.11] Ārvalsts militāro pensiju un Latvijas vecuma pensiju saņemšana par vienu un to pašu periodu dod priekšrocību militārajiem pensionāriem salīdzinājumā ar visiem citiem pensionāriem, tomēr izdienas pensijas mērķis ir dot priekšrocību noteiktai personu grupai, kuru darbs saistīts ar ātrāku profesionālo iemaņu zudumu un kuras īpašos apstākļos pildījušas noteiktas funkcijas. Tātad atšķirīga attieksme ir attaisnota, jo personas atrodas savstarpēji nesalīdzināmos apstākļos.

[4.12] Militāro pensionāru Latvijas pensijas pārtraukšana, tikai pamatojoties uz faktu, ka viņiem ir papildu iztikas avots ārvalstu pensijas veidā, nostāda viņus nevienlīdzīgā situācijā, piemēram, ar pensionāriem, kuri papildus pensijai saņem kapitāla, procentu, īpašuma nomas un īres ienākumus, un ar strādājošiem pensionāriem.

[4.13] Ja personai piešķirta citas valsts pensija par apdrošināšanas periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot Latvijas pensiju, tad atbilstoši likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punktam šie periodi joprojām tiek uzskatīti par Latvijas apdrošināšanas stāža periodiem un tiek ņemti vērā, vai personai ir vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamais apdrošināšanas stāžs. Tādējādi netiek pārskatīts jautājums par personas tiesībām uz pensiju, bet gan tikai jautājums par izmaksājamo pensijas apmēru.

[4.14] Aģentūras Lēmums būtiski samazina pieteicēja ienākumus, ierobežo izdzīvošanas iespēju un rada būtisku kaitējumu. Atņemot vecuma pensiju, tiek atņemts arī pensionāra statuss, kā arī atvieglojumi, kas pensionāriem piešķirti ar citiem normatīvajiem aktiem (braukšana sabiedriskajā transportā, nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi u. tml.). Attiecīgo zaudējumu atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta.

[5] Aģentūra rakstveida paskaidrojumā, atkārtojot Lēmumā ietvertos apsvērumus, uzskata, ka pieteicēja pensija pārrēķināta tiesiski, Lēmums atbilst spēkā esošajām tiesību normām un neierobežo pieteicēja pamattiesības.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 3.aprīļa lēmumu pieteicēja lūgums par Lēmuma darbības apturēšanu noraidīts.

Tiesas lēmums pamatots ar turpmāk minētiem apsvērumiem.

[6.1] Pārbaudot, vai pārsūdzētā administratīvā akta darbība varētu radīt būtisku kaitējumu vai zaudējumus, kuru novēršana vai atlīdzināšana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu nesamērīgus resursus, tiesa konstatēja, ka pēc pensijas pārrēķina 2013.gada 13.martā pieteicēja pensija (bruto) kopā ar piemaksu bija 169,71 lats jeb 241,48 *euro*), savukārt no pieteicēja iesniegtā bankas konta izraksta var secināt, ka viņam izmaksātās Krievijas Federācijas pensija (neto) ir 567,65 *euro*.

Tātad var ticami pieņemt, ka, pārtraucot Latvijas pensijas izmaksu, pieteicējs ir zaudējis tuvu 30 % ikmēneša ienākumu, kas tiesas ieskatā ir būtisks ierobežojums.

Tajā pašā laikā, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes apkopoto informāciju, ka strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (neto) 2013.gadā Latvijā bija 516 *euro*, vecuma pensijas vidējais apmērs – 259 *euro*, bet viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtība – 253 *euro*, pieteicēja ikmēneša ienākumi (neto) arī pēc Latvijas vecuma pensijas izmaksas pārtraukšanas joprojām pārsniedz vidējos rādītājus Latvijā.

Pieteicējs norāda, ka, atņemot pensionāra statusu, aģentūra atņem dažus atvieglojumus, kas pensionāriem piešķirti ar normatīvajiem aktiem, piemēram, braukšana sabiedriskajā transportā un nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi. Saskaņā ar Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme" interneta mājaslapā pieejamo informāciju mēnešbiļete iedzīvotājiem visām mēneša dienām visos tramvaju, trolejbusu un autobusu maršrutos maksā 40 *euro*, kas tiesas ieskatā ir samērīgi izdevumi salīdzinājumā ar pieteicēja ienākumiem. Savukārt saskaņā ar Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatās informāciju pieteicējam nav nekustamo īpašumu, par ko būtu jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis.

Līdz ar to subjektīvais kritērijs nav konstatējams, jo pieteicējs nav norādījis uz būtisku kaitējumu, kura novēršana būtu ievērojami apgrūtināta vai prasītu no pieteicēja nesamērīgus resursus.

[6.2] Pārbaudot administratīvā akta pirmšķietamo prettiesiskumu, tiesa konstatēja, ka ar aģentūras Lēmumu faktiski atcelts pieteicējam labvēlīgais aģentūras 1999.gada 1.jūlija rīkojums, ar kuru pieteicējam piešķirta valsts vecuma pensija no 1999.gada 14.jūnija uz mūžu.

Lietā nav apstrīdēts, ka 1999.gada 1.jūlija rīkojums par vecuma pensijas piešķiršanu tā pieņemšanas brīdī bija tiesisks administratīvais akts, līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai, izdodot pārsūdzēto Lēmumu, ir ievēroti Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas nosacījumi adresātam labvēlīga tiesiska administratīvā akta atcelšanai.

Aģentūra atsaukusies uz Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 2.punktu, kurš paredz, ka adresātam labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu var atcelt tad, ja administratīvais akts izdots ar kādu citu nosacījumu un šis nosacījums nav vispār izpildīts, nav pienācīgi izpildīts vai nav laikus izpildīts. Tomēr lēmuma pamatojumā aģentūra pēc būtības norādījusi un analizējusi tos apstākļus, kas lietā mainījušies kopš pensijas piešķiršanas pieteicējam un kuru dēļ pensija pieteicējam pārrēķināma (tiesisko apstākļu maiņa un informācijas saņemšana par to, ka pieteicējs saņem citas valsts pensiju). Tas tiesas ieskatā atbilst Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 4.punktā minētajam nosacījumam, ka adresātam labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu var atcelt tad, ja mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuriem pastāvot administratīvā akta izdošanas brīdī iestāde varētu

šādu administratīvo aktu neizdot, un administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses.

[6.3] 2012.gada 18.jūlijā ir stājušies spēkā grozījumi likumā „Par valsts pensijām", un likums papildināts ar pārejas noteikumu 42.[1] punktu, kas paredz – ja personai ir piešķirta citas valsts pensija par apdrošināšanas periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot vai pārrēķinot Latvijas pensiju, Latvijas pensija pārrēķināma vai tās izmaksāšana pārtraucama, šos periodus izslēdzot, ja regulā Nr.883/2004 vai Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi.

Tādējādi spēkā esoša tiesību norma noteic, ka Latvijas pensija pārrēķināma vai tās izmaksāšana pārtraucama, ja personai ir piešķirta citas valsts pensija par tiem pašiem apdrošināšanas periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot Latvijas pensiju.

[6.4] Lietā ir ziņas, ka pieteicējs ir Krievijas Federācijas pilsoņa pensijas saņēmējs un ka Krievijas Federācijas pilsoņa pensijas aprēķinā ņemti vērā periodi, kuri citstarp iekļauti arī Latvijas vecuma pensijas aprēķinā ietvertajā apdrošināšanas stāžā (*lietas 26. lapa*). Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja Latvijas vecuma pensijas pārrēķināšana vai izmaksas pārtraukšana ir paredzēta likuma normā.

Saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām" 11.panta pirmo daļu un pārejas noteikumu 8.[2] punktu līdz 2014.gada 1.janvārim tiesības uz vecuma pensiju ir personām, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 10 gadiem.

Lietā nav apstrīdēts, ka pieteicēja Latvijas apdrošināšanas stāžs, izslēdzot periodus, kas ņemti vērā Krievijas Federācijas pensijas aprēķinā, nesasniedz 10 gadus. Tādējādi atbilstoši likumam „Par valsts pensijām" pieteicējam nav tiesību uz Latvijas vecuma pensiju, tāpēc piešķirtās pensijas izmaksāšana ir pārtraucama.

Attiecīgi nav pamatots pieteicēja paustais viedoklis, ka likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkta izpratnē netiek pārskatīts jautājums par personas tiesībām uz pensiju, bet gan tikai jautājums par izmaksājamo pensiju apmēru. Tiesa norāda, ka minētā tiesību norma tiešā tekstā paredz, ka, izslēdzot apdrošināšanas periodus, pensija pārrēķināma vai tās izmaksāšana pārtraucama. Tā kā pieteicēja apdrošināšanas stāžs, izslēdzot strīdus periodus, nesasniedz 10 gadus, nav pamata tikai pārrēķināt izmaksājamo pensijas apmēru un turpināt izmaksāt pensiju par atlikušajiem periodiem.

[6.5] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkts paredz arī izņēmuma gadījumus, nosakot, ka Latvijas pensija pārrēķināma vai tās izmaksāšana pārtraucama tikai tad, ja regulā Nr.883/2004 vai Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi.

Pieteicēja gadījumā nav piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa regula (EK) Nr.883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu.

Savukārt saskaņā ar Līguma 3.panta 3.punktu Līgums neattiecas uz Līgumslēdzēju Pušu bruņoto spēku un citu saskaņā ar Līgumslēdzēju Pušu tiesību aktiem izveidoto militāro formējumu militārpersonām, iekšlietu sistēmās komandējošā un ierindas sastāva personām, viņu ģimenes locekļiem, kā arī: Latvijas Republikā – uz personām, kuru pensiju nodrošinājums nav īstenots valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas ietvaros; Krievijas Federācijā – uz personām, kuras pensiju nodrošināšanas jomā ir pielīdzinātas minētajām militārpersonām.

Pieteicēja Krievijas Federācijas pilsoņa pensijas aprēķinā ir ietverts militārpersonas izdienas stāža periods no 1957.gada 13.septembra līdz 1985.gada 19.februāra, tāpēc Līgums uz pieteicēju neattiecas.

[6.6] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 41.punkta pirmais teikums noteic, ka Latvijā un Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs dzīvojošiem vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim un ņemts vērā, piešķirot (pārrēķinot) pensiju, līdz 2011.gada 31.decembrim piešķir piemaksu par katru apdrošināšanas stāža gadu.

Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumu Nr.1024 „Noteikumi par ikmēneša piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijas" 2. punkts paredz, ka piemaksa ir atkarīga no apdrošināšanas stāža (pilnos gados), kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim un par kuru Latvijā ir aprēķināta vecuma vai invaliditātes pensija.

Minēto noteikumu 6.punkts savukārt nosaka: ja apdrošināšanas stāžs, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim, pēc piemaksas piešķiršanas tiek pārskatīts un atbilstoši pārrēķināta vecuma vai invaliditātes pensija, attiecīgi pārrēķina arī piemaksu.

Visbeidzot atbilstoši minēto noteikumu 7.punktam, ja personai atbilstoši likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.punktam tiek pārskatīts apdrošināšanas stāžs par periodu līdz 1995.gada 31.decembrim, vienlaikus ar pensijas apmēra pārskatīšanu pārskata arī piemaksas apmēru.

Tādējādi, pārtraucot vecuma pensijas izmaksu sakarā ar to, ka pēc apdrošināšanas perioda izslēgšanas pieteicējam nepietiek pensijas piešķiršanai nepieciešamā kopējā stāža, ir pārtraucama arī piemaksas pie vecuma pensijas izmaksa.

[6.7] Nav konstatējams tiesiskās paļāvības principa pārkāpums, jo tiesību normas ne vecuma pensijas piešķiršanas brīdī, ne arī vēlāk nav paredzējušas, ka pieteicējs vienlaikus varēs saņemt pensiju no Krievijas Federācijas un Latvijas Republikas par vienu un to pašu apdrošināšanas periodu, līdz ar to pieteicējam nevarēja veidoties aizsargājama tiesiskā paļāvība, ka viņa situācija ir likumīga un pamatota.

[6.8] Apkopojot iepriekš konstatēto, tiesa nekonstatēja pārsūdzētā administratīvā akta pirmšķietamo prettiesiskumu.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 3.aprīļa lēmumu pieteicējs iesniedza blakus sūdzību, kurā, atkārtojot pieteikumā izteiktos argumentus, norāda, ka Lēmuma darbība apgrūtina pieteicēja izdzīvošanas iespējas un pirmšķietami ierobežo pieteicēja pamattiesības, un lūdz apturēt Lēmuma darbību un atjaunot vecuma pensijas izmaksu iepriekšējā apmērā.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 322.panta otro daļu blakus sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā.

[9] Pārbaudījusi lietas apstākļus un izvērtējusi lietas dalībnieku argumentus, apgabaltiesa atzīst par pareizu pirmās instances tiesas lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu. Pirmās instances tiesas lēmuma argumenti ir pareizi, tāpēc Administratīvā apgabaltiesa tiem pievienojas un atbilstoši Administratīvā procesa likuma 286.panta trešajai daļai jaunu pamatojumu nenorāda.

Atbildes uz blakus sūdzībā ietvertajiem argumentiem jau izriet no pirmās instances tiesas lēmuma, bet papildus apgabaltiesa norāda turpmāko.

[10] Pieteicējs uzskata, ka likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkta piemērošanā nav ievērots samērīguma princips un Satversmes tiesa vairākkārt ir atzinusi, ka pensiju neizmaksāšana pilnā apmērā ierobežo personas tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma gadījumā. Pieteicējs arī norāda, ka likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 42.[1] punkts neatbilst vairākām Satversmes normām, tostarp ierobežo Satversmē garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu.

Apgabaltiesa atzīst, ka pieteikumā minētajos Satversmes tiesas spriedumos izteiktie apsvērumi nav tieši attiecināmi uz izskatāmo gadījumu, jo minētajās lietās netika vērtēts pensijas izmaksas samazināšanas samērīgums gadījumos, kad persona saņem citas valsts pensiju.

Satversmes tiesa atzinusi, ka tiesības uz pensijas izmaksu uzskatāmas par īpašumu Satversmes 105.panta izpratnē. Tomēr, vērtējot kādas tiesību normas atbilstību minētajam pantam, nepieciešams ņemt vērā to, vai lieta skar arī sociālo tiesību jomu. Ja lieta minēto jomu skar, tad vienlaikus ir atzīstams, ka pieteikuma iesniedzēja tiesības un tiesiskās intereses nevar tikt aizsargātas tādā pašā mērā, kā tas būtu gadījumā, ja ierobežotas būtu īpašuma tiesības to „klasiskajā" izpratnē (sk. Satversmes tiesas 2007.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.2007-01-01 20 un 21.punktu). Satversmes tiesa

arī atzinusi, ka attiecībā uz īpašuma tiesībām sociālo tiesību jomā valstij ir piešķirama plaša rīcības brīvība, jo arī Satversmes 105.pantā noteiktās tiesības vēl negarantē noteiktu pensijas apmēru un tās var ierobežot. Satversmes 109.pantā garantētās tiesības var ierobežot, ja ierobežojums ir noteikts ar likumu, ir attaisnots ar leģitīmu mērķi un atbilst samērīguma principam (sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007.gada 9.oktobra sprieduma lietā Nr.2007-04-03 26.punktu).

Konkrētajā gadījumā pieteicējam pārtraukta pensijas un piemaksas pie tās izmaksa, jo par attiecīgo periodu pieteicējam piešķirta un tiek izmaksāta Krievijas izdienas pensija. Ierobežojums saņemt divas pensijas par vienu un to pašu apdrošināšanas periodu ir noteikts ar likumu un tam ir leģitīms mērķis – sociālās apdrošināšanas budžeta ilgtspējas nodrošināšana. Nav konstatējams, ka pieteicējam vispār tiktu liegts sociālā nodrošinājuma sistēmas atbalsts. Pieteicējs saņem Krievijas pensiju.

Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 1.protokola 1.panta piemērošana visbiežāk tiek vērtēta kopsakarībā ar šajā konvencijā norādīto cilvēka pamattiesību aizsardzību, jo īpašuma tiesību ierobežošana, ja tā pamatota ar sabiedrības interesēm, ir pieļaujama. Apgabaltiesa, iepazīstoties ar pieteikumā norādītajiem argumentiem, kā arī ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, nesaskata, ka būtu noticis minētās konvencijas 1.protokola 1.panta pārkāpums.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nolēma

atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 3.aprīļa lēmumu, bet /pers. A/ (*/pers. A oriģinālvalodā/*) blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams un stājās spēkā no tā pieņemšanas brīža.

Tiesnese referente I.Kaļiņina

Tiesnese S.Liniņa

Tiesnese U.Mihailova